

TORONTÁL

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel Bečkerek, Obiliteva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:	Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Bečkerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	

Szomszédi jó viszony.

A háboru utáni időt minden egyes állam belső berendezkedésre, a konszolidáció alapvető munkájára fordítja, mert ez a munka egyértelmű az ország megerősödésével, jövőbeli fejlődésének biztosításával és létfeltételeinek megalapításával. De ugyanakkor egyetlen állam sem hanyagolhatja el a szomszédos országokkal való érintkezés előkészületeit, mert a jó szomszédi viszony egyrészt ugyancsak egyik előfeltétele a benső állapotok megszilárdulásának, másrészt a legbiztosabb záloga a nemzetközi békének, amely nélkül igazi haladás, az országok erős gazdasági fellendülése el sem képzelhető.

Ebből a szempontból kell örömmel rámutatnunk azokra a nagyjelentőségű tárgyalásokra, amelyek államunk és a magyar delegátusok között jelenleg folyamatban vannak. Sok meddő évnek kellett elmulnia addig, amíg a két állam között a megértésnek, az összeköttetésnek ez az atmoszférája kialakulhatott, de most, hogy túl a kezdeményezés első lépésén, ez az össztalálkozás csakugyan megtörtént, minden valószínűség mellett szól, hogy az egymásra utaltság parancsoló szava mellett a jó szomszédi viszony benső érzése is igaz barátokká fogja átalakítani az egykori ellenségeket. Az új viszonyokat teremtő élet mértékű iramban halad előre a maga útján, a háboru veszes indulatait az életszükségletek higgadt belátása váltja fel és a kéz, amely azelőtt göresös markolással a kardot szorongatta, idők múlásával, baráti jobbként a másik baráti kéz felé kívánkozik. A megértésnek ez a hangja esendül ki abból a megkapó beszédből, amellyel Perity Ninkó, az SHS delegáció elnöke üdvözölte a magyar kiküldötteket és abból a meleghangú válaszból, amellyel Wodianer elnök a magyar delegáció nevében köszöntötte meg az üdvözlést. Az az emelkedett felfogás, amely ezeknek a beszédeknek alaphangját adja meg, rávilágít a jövő útjára, arra az útra, amelyen mindkét államra nézve a barátságunk gyümölcsei érlelődnek.

Az itt élő magyarságnak egy a vágya, egy az őszinte óhaja: megbeszélten, polgári jogainak teljes élvezetében, részt venni az ország konszolidációjának munkájában. Ebből a szempontból örvendünk a két állam közeledésének és ezért várjuk bizakodó lélekkel ennek a megindult barátságunk a megerősö-

dését. Senki ebben az országban nem óhajtja őszintebben a benső békét, az ország igazi megerősödését a magyar kisebbségnél. Erre mutat lelkiülete, erre vall egész gondolkodásmódja és ez fogja irányítani jövőbeli magatartását is. És ezért

fogja a magyar kisebbség azokat követni, akik erre az útra vezetnek és elfordul azoktól, akik meggondolatlanul, tapasztalat nélkül, kiabáló szavakkal, járhatatlan mesyéken keresztül útmutatóiknak ajánlják.

Ujabb kísérletek kormányalakításra.

Jovanovity megbízatása előtérben. — Pasity és Srskity kihallgatása.

Beograd, máj. 14.

Ma már harmincharmadik napja, hogy a kormány lemondott a politikai életben még mindig teljes bizonytalanság uralkodik. A kormányválság még abban a fázisban van, amelyben az első napokban állott s egyetlen egy jel sem mutatja pozitíve, hogy a krízis megoldása most már késedelem nélkül rövidesen megtörténik. Politikai körökben ugyan egy-két napon belül eredményt várnak, ez azonban csak kombináció, mely már sokszor meghiusult.

Szerdán újabb kombináció került felszínre, amelyhez sok reményt fűznek a beavatottak. Jól informált helyen ugyanis azt állítják, hogy Jovanovity Ljuba kapja a megbízatást munkakormány megalakítására. A házelnök megbízatását azzal hozzák összefüggésbe, hogy tegnap este hosszabb ideig tartó kihallgatáson jelent meg az

udvarban. Jovanovity házelnök ma délelőtt ismét audienciára jelentkezett s ezáltal ismét huzamosabban tanácskozott a királlyal. Utána Pasity Nikola volt kihallgatáson, aki a politikai helyzetről referált, majd Srskity Milán belügyminisztert fogadta a király, aki szintén a helyzet felől adott tájékoztatást. Este hat és hét óra között Pasity újból az udvarba hajtatott, ahol hosszabb ideig tartózkodott.

A kihallgatásokon kívül más nevezetesebb esemény a politikai életben nem történt. Beavatott körökben az a vélemény, hogy a válság már nem húzódhat tovább s annak megoldása néhány napon belülre feltétlenül elvárható. Kormányparti körökben meg vannak róla győződve, hogy a korona a választás mellett fog dönteni, viszont az ellenzék még mindig reméli, hogy munkakormány alakítására ad megbízatást.

A francia kommunisták a Ruhr-csapatok visszahívását indítványozzák.

Páris, máj. 14.

A kommunista-párt az új kamara összeülésekor indítványozni fogja, hogy a megszálló csapatokat a Ruhr-vidékről hívják vissza. Indítványozza továbbá, hogy Szovjet-országgal haladéktalanul vegye föl Franciaország a diplomáciai viszonyt és hogy a politikai elítéltek nyerjenek amnesztiát, köztük elsősorban Cailleaux.

Poincarének az a szándéka, hogy a politikától egyelőre visszavonul és külföldre megy hosszabb pihenőre. A külföldi lapok, különösen az amerikaiak, azonban máris cikkekért ostromolják.

Poincaré elhatározta, hogy alkalmas időpontban ismét megkezdje újságírói és politikai működését.

Nem szavazták le Macdonaldot a szabadforgalomra vonatkozó kérdésben.

A „Torontál” tudósítójának távirata

London, máj. 14.

A Baldwin-kormány leszavazása óta tegnap éjjel volt az első izgalmas ülés. Baldwinnak a szabadforgalomra vonatkozó bizalmatlansági indítványát 314 szavattal 252 ellen leszavazták.

A szavazásra az összes pártok, majdnem hiánytalanul felvonultak. Jellemző, hogy Lloyd George és közvetlen környezete tartózkodott a szavazástól.

A kormány győzelmét Snowden kincstári kancellárnak köszönheti, aki fényes beszédben megcáfolta Baldwin aggodalmait, hogy beáll a munkanélküliség, ha az autómobilokra, zongorákra, optikai eszközökre kirótt védővámokat megszüntetik.

Benes és Nincsiy találkozója Blédben.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, máj. 14.

Benes dr. eszélszlovák külügyminiszter és Nincsiy Momcsilo külügyminiszter találkozója tegnap délután történt Blédben. Ez alkalommal Benes a következőképpen nyilatkozott újságírók előtt.

Mielőtt végérvényesen elhatároztam a római utat, közöltem Nincsiyvel, hogy találkozni óhajtanék vele. Az az elvem, hogy minél sürribben értekezzen azon államok külügyminiszterével, melyekkel nemcsak jó szomszédi, hanem baráti viszonyt tartunk fenn. A találkozást emélfogva még akkor is fontosnak tartanám, ha nem volnának napirenden olyan problémák, mint éppen most. Nincsiyvel történt legutóbbi találkozásom óta több fontos esemény történt. Voltam Párisban, Londonban, egyezményt kötöttünk Magyarországgal, szövetséget Franciaországgal s most küszöbön van az Olaszországgal való megegyezés. Közben Angliában kormányváltás állott be, Németországban és Franciaországban választás volt. Ezek mind olyan események, melyekről eddig nem volt alkalmam eszmecsere-t folytatni Nincsiyvel. Ezért ragadom meg a kínálkozó alkalmat, hogy ezekben a kérdésekben tárgyaljak az SHS külügyminiszterrel.

Nem lehet kitérni Versailles revíziója elől.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Róma, máj. 14.

Trockij intervju-t adott le a Popolo d'Italiának, amelyben az európai helyzettel foglalkozott:

„Nem lehet kitérni a versaillesi szerződés revíziója elől” — mondotta Trockij. — „Ha Európát gazdaságilag talpra akarjuk állítani, akkor a katonai készülődéseknek és Franciaország terrorjának véget kell vetni”.

Franciaország külpolitikájában nem lesz változás.

London, máj. 14.

Politikai körökben Herriottól Franciaország külpolitikájában nem várnak változást. Azt hogy kormányralépésekor három programpontra vehető biztosra: A szakértői javaslat változatlan teljes elfogadása. Anglia és Franciaország szoros együttműködése a Népszövetségben, végül Németország felvétele a Népszövetségbe.

Franciaországnak békepolitikát kell követni.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Páris, máj. 14.

A baloldali vezérek közül többen nyilatkoztak a politikai helyzetről. Painlevé kijelentette, hogy a francia pénz állandósítására nincs más mód, minthogy Franciaország békepolitikát kövessen.

Blen szociálistavezér véleménye, hogy a mostani frankbessz egyedül oka, hogy a Poincaré januári rendeletei nem voltak célravezetők és a nagybankok nem álltak feladatuk magaslátán.

Megindult a fürdőélet a Bégán.

— Megnyit az uszoda. —

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, máj. 15.

A napok óta tartó nyárisan meleg időjárás izzadság gyöngyöket lopott a kevésbé kövér emberek homlokára is, visszavonhatatlanul, esalhatatlanul jelezve, hogy itt az ideje a fűtésmentes, új szórakozásokat — s igaz, hogy részint új gondokat is — jelentő nyári szezonnak. A terraszokra végérvényesen kivándorolnak a kávéházi vendégek, még a legmögörvább kártyások is kivonultak odajobból és az udvarhelyiségekben kerestek enyhülést és kellemes levegőt. A fagyalt és általában a hűsítő italpar erősen felfendült, a sörfogyasztás is elérte a rendes nyári mennyiséget. A Béga vize sem maradt hideg a szerelmet sugó nyárral szemben, odanyújtotta testét a napfénynek, hogy melegesse, cirógassa. S mondhatni, az öreg Béga egészen tűzbe jött, amennyiben már 16 fok Celsiusot mutat minden jellel azzal biztat bennünket, hogy ezt az emlékedő tendenciát kívánja továbbra is megtartani.

Már napokkal ezelőtt feltűnt a Fischer-féle uszodában az első fürdővendég akinek kijelentése szerint a víz egyenesen elsőrangú és rája különösen átlító halással volt. Tegnapra többen akadtak vállalkozók s ma már szép számban kerestek enyhülést a Béga hűs hullámaiban. A Béga régi szerelmesei visszatértek, hogy néhány hónapon keresztül hűsleges lovagjai legyenek.

A Fischer-uszoda erősen készülődik a szezonra. Mindenütt lázasan dolgoznak. Javítanak, nagyobbitanak, amint a szükség kívánja. A kabinokat átvizsgálták, a föredelt részeket kicsérélték, másutt pedig új olcfalakat, padlót építettek. A tutajt csaknem teljesen újonnan átépítik. A vízbe vezető lépcsőket kijavítják. Alapos reparáció alá veszik a kosarakat is. Újítás lesz, hogy az ugródeszkát, rugószerkezettel szerelik fel s így szebben sikerülhetnek majd a training-ugrások, mint a múltban. Napfürdőre is gondoltak az előrelátó tulajdonosok s erre a célra megfelelő helyről gondoskodtak.

Az uszoda formális megnyitása ma volt.

A tulajdonosok humánus gondolkodására vall, hogy a tisztviselők részére is lehetővé teszik a mindennapi fürdést, amennyiben részükre kedvezményes jegyeket szolgáltatnak ki.

Kettős gyilkosság Kovinban.

Megöltek egy vendéglőst és felnőtt leányát. — Pénzt nem vittek el a tettesek. — Megindult a nyomozás.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, máj. 15.

Borzalmas gyilkosság tartja izgalomban tegnap óta a délbánsági Kovin községet. Ismeretlen tettesek az elmúlt éjjel behatoltak Balogh Sándor vendéglős lakásába s a koresmárost és felnőtt leányát megölték. A kettős gyilkosságról tudósítónk a következőket tudta meg:

Balog Sándor 70 éves koresmáros már évek óta vezeti a község szélén, az állomással szemközt lévő vendéglőt. Felesége már régebben elhalt, fia egy ottani bank tisztviselője, megnősült s így egyetlen lakótársa huszonnyolc éves hajadon leánya, Balogh Erzsébet volt. Tegnapelőtt, mint rendesen, a megszokott időpontig nyitva tartották az üzletüket, majd tíz óra felé zártak és aludni tértek. Kora reggel már nyitott az öreg Balogh s a munkába induló napszámok itt vettek magukhoz egy kis erősítőt. Tegnap reggel azonban hiába mentek a koresmárhoz — zárva találták azt. A törzsvendégek nem tudták mire vélni a szokatlan jelenséget és abban a hiszemben, hogy a vendéglős és leánya elaludták az időt, dörömbölni kezdtek az ajtón. A zajra nem kaptak választ. Ekkor már rosszat sejtve, jelentést tettek a község-

zán. A hatóság emberei a jelentés atvétele után azonnal a helyszínére siettek. A lakásban borzalmas látvány tárult szemük elé, a padlón vértől elborítva eltorzult vonásokkal feküdt Balogh Sándor és a leánya.

A vizsgálat megállapította, hogy a tettesek a folyosón át jutottak a lakásba. Az áldozatokra késsel és baltával támadtak s néhány ütéssel, illetve szarással végeztek velük. Nagyobb ellenállásra nem találhattak, mert a vendéglős öreg, magával is jóformán tehetetlen ember, leánya pedig éppen nem vehette fel a küzdelmet a túlerőben lévő banditákkal.

A gyilkosság minden valószínűség szerint bosszúból történt, mert készpénzt nem vittek magukkal. A tettesek mindazonáltal kereshettek valamit, mert a szekrényeket, egy kivételével, felnyitották. Nagyobb összeget különben sem találhattak volna, mert Baloghot általánosan szegény embernek ismerték s a napi forgalomban nagyobb összeggel nem igen rendelkezett.

A nyomozás nagy apparátussal megindult. Ezideig letartóztatás nem történt.

Borosa község segélyt kér. Beogradból jelentik: Az árvízkárosult bánsági Borosa községből küldöttség járt Srskity belügyminiszternél, akitől segélyt kért a károsultak segélyezésére.

A japán követ kihallgatáson. Beogradból jelentik: Az újonnan kinevezett bukaresti japán követ, aki az SHS államban élő japán alattvalók védelmét is ellátja, tegnap jelent meg kihallgatáson a királynál, akinek átadta ez alkalommal akreditáló levelét is.

Nyári varieté nyílik Beeskereken. Nagyvárosi mulatóhellyel gazdagodik holnap, pénteken Beeskerek városa. A Szerb korona-szálló kerthelyiségében nyári varieté nyílik, mely kedvezőtlen időjárás esetén a teremben tartja előadásait. A megnyitó előadás május 16-án, pénteken este lesz, kilenc órai kezdettel és ettől kezdve mindennap tartanak előadást. Az igazgatóság a legjobb erőket szerződtette le s sikerült olyan műsort összeállítani, amely minden tekintetben kielégíti a legkényesebb igényeket is. A nagyvárosi nivóju műsor szenzációja Laroino Taksala indus fakir és szuggesztőr, akit orvosj asszisztencia mellett eltemetnek egy kősi homok alá. Rajta kívül nagy érdeklődésre tarthat számot Rossaiy ötos táncosportja, a Veljkovszki duo, Horn Lisa spitz táncosnő, Waldan és René Madu táncművész, Roh Mici táncosnő, fűtty- és ének-művész és komika. Az igazgatóság egyuttal tudomására hozza a közönségnek, hogy a nyári varietében nem lesz barszisztema. Mindenféle ital, literes bor, fröccs, sör is kapható mérsékelt felemelt áron. Szolid, elegáns mulatóhely. Belépődíj személyenkint tíz dinár.

Emandi román követ újra Beogradban. Beogradból jelentik: Emandi román követ, akit Párdány és Módos átvételével kapcsolatosan Bukarestbe rendelték, tegnap érkezett vissza Beogradba.

Megjelent az új illetéktörvény magyar kiadása. Pelikán Lipót nyug. pénzügyigazgató szerkesztésében megjelent az új illetéktörvény magyar kiadása, amely nélkülözhetetlen segédkönyve lesz ugyszólván mindenkinek, mert nemcsak az ügyvédek, vállalatok, kereskedők, iparosok, hanem minden magánember is nap-nap után érzi egy oly segédkönyv hiányát, amely az illetékkérdések labirintusában utmutatóul szolgáljon. Miután a szerb illetéktörvény érvénye több részletben lett az egész országra különböző időkben kiterjesztve, a magyar kiadás az érvényben lévő összes díjtételeket számsorrendbe szedve közli, minden tétel mellé odajegyezve, hogy mely időponttól kezdve érvényes az egész országra nézve és ha valahol a törvényszövegben hivatkozás történik valamely más törvényszakaszra, azt a könyv egész terjedelmében közli, hogy az illetéktörvény teljes megértéséhez más segédkönyvre szükség nem lesz. A mű pontos

36 éves özvegy asszony nyolc éves kisleányával

házmesteri állást keres.

Cim a kiadóhivatalban.

HIREK

— május 15.

Elhalasztották a városi közgyűlést. Megírta a „Torontál”, hogy a városi képviselőtestület e hét csütörtökjén közgyűlést tart. Ertesülései szerint az eredeti tervben változás állott be s a közgyűlés megtartását elhalasztották. A képviselőtestület minden valószínűség szerint szombaton délután ül össze.

Felebarátom,

ha megtanultál öklöddel olyan jól bánni, hogy első intrádára cipóvá ütheted embertársad szaglószerét, avagy olyan „brastflekkel” helyezel el rajta, hogy egy fél óráig kapkod levegő után, megszerezted minden kellékét ahhoz, hogy világhírű legyél. Mert a test kultusza minden, vallják ma az emberek ezrei, akik mindig a klasszikus görög példákra hivatkoznak, ahol tudvalegőleg a gyermekek díszkoszorbást reggeliztek, pentatlonb ebédeltek és marathoni futást vacsoráztak. Hogy a görögök mellékesen a klasszikus szobrászat olyan magaslátára emelkedtek, hogy bizonyos tekintetben még ma sem jódottunk odáig, hogy fejlett művészetük volt és hogy egymás bordáinak állandó betörése helyett kulturát is esináltak, azt a mai nemzedék sehogysem akarja érteni. A test nevelése a régi görögöknél természetzerű következménye volt a lélek nevelésének. Illetve egyformán nevelték a lelket és a testet, anélkül, hogy gladiátorok fejére rózsakoszorút fontak volna és aranyat szórtak volna a kik, mint ahogy azt a rómaiak tették és díeső jelen korunk, amely a dekadenciát illetőleg semmivel sem áll

mögötte a hanyatló Rómának. Gladiátoraik, dijbirkózók tejbenvajban duslakodtak. Tudósaik pedig éhenhaltak. Eppen ugy mint ma.

Ez jutott így az eszembe, amikor álltam a most megnyitott beeskereki tárlaton és néztem, hogy mennyire nem jönnek az emberek művészetet nézni. A lelkeiket szebb világok igéretében megfűrdtűni. Festők, szobrászok, muzsikusok — minek mentek ti erre a szerencsétlen pályára. Menjetek bérvívóknak, jokeieknek, trainereknek és aki ma rátok sem néz, holdog lesz, ha holnap megszoríthatja lószagu durva kezeteiket. Kinek a művészet? Aki pártolhatná, az a művészetben kizárólag csak pózfélét lát, a nagy tömeg pedig nem érti még arra hogy szeresse magát szép dolgokkal körülvenni.

Utban az új levélbélyegek. Beogradból jelentik: A posta- és táviradaügyi minisztérium értesítést kapott Londonból, hogy az első bélyegszállítmányt utnak indították. Az első transzportban ötven millió darab bélyeg érkezik.

A esongrádi bombamerénylet bírósági tárgyalása. A Kuria a esongrádi bombamerénylet ügyében a szolnoki törvényszéket delegálta fő-tárgyalásra. A Kuriát erre az készítette, hogy indokolása szerint Szegeden és vidékén részben a terheltek mellett, részben ellenük olyan hangulatok keltek folyik, amely alkalmas arra, hogy a közönség körében olyan izgalmat váltson ki, amely a társadalom mélyebb rétegeire is átterjedve, a közbiztonságot súlyosan veszélyeztetné.

* Vas- és fémöntvényeket Krausz-nál, Veliki Beeskerek. — Telefon-szám 329.

tárgymutatóval van ellátva, hogy minden laikus is azonnal és könnyen megtalálhatja benne azt, amit tudni akar. A 12 nyomtatott lvere terjedő mű ára 60 dinár és azt vidékre az összeg előzetes beküldése mellett bérmentve példányonként 62 dinárért, utánvételes küldésnél 68 dinárért szállítja a kiadó cég. Az illetéktörvény magyar kiadása a Pleitz Fer. Pál könyvnyomdácégnél Velikibeeskerekben, postafiók 42. kapható.

* **Atutalásokat és csekkkiutásokat** — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — **Wien, Prága, Budapest, Berlin, Temesvár,** valamint a többi összes külföldi piacokra, továbbá exportőrök részére **valutabiztosításokat** legjutányosabban eszközöl a **Nagybeeskereki Takarékpénztár, Velikibeeskerek, Koronaszálló épület.** Telefon: Pénztár 14. Vezérigazgató 52.

Dr. Pesic Aron

orvosi laboratóriuma

(Velikibeeskerek, Nemanjina-u. 18.)

Wassermann szerinti vérvizsgálat mellett minden az orvosi praxisban előforduló klinikai, kémiai és mikroszkopikus vizsgálatokat végez. Nevezetesen:

Köpet (tuberkulózis bacilluskra), Gyomortartalom, Vizelet, Belső, Húgy- és ivarszervek váladéka (tripper, syphillis), Vér (vérszegénység, malária) stb.

A mokrini esemény hullámai.

Az ellenzék tiltakozik a képviselői immunitás megsértése miatt. Vuity Dimitrie a király előtt.

— **Beogradi tudósítónk jelentése.** —

Beograd, máj. 14.

Az ellenzéki pártok képviselői ma újból írásbeli feltérjesztést intéztek Jovánovity házelnökhöz abból kifolyólag, hogy a képviselői immunitást mindenfelé megsértik s hogy felelőtlen elmék minduntalan megakadályozzák a képviselőket, hogy választói előtt beszámoljanak parlamenti ténykedésükről. A tiltakozó iratban kijelentik, hogy feleslegesnek tartják a sérelmek ügyében a kormányhoz fordulni, mert az a véleményük, hogy maguk a hatóságok azok, amelyek büntetlenül nézik a felelőtlenek ténykedését, sőt bizonyos foku együttműködést folytatnak velük.

Jovánovity Ljeba házelnök kijelentette a memorandumot átadó képviselőknek, hogy a maga részéről mindent megtesz a sérelmek orvoslása és hasonló esetek megakadályozása érdekében. Tudomása szerint Srskity belügyminiszter köriratot intézett az összes hatóságokhoz, amelyben erre nézve szigorú intézkedéseket ad.

Vuity Dimitrie földmives-párti képviselő, akít a bánági Mokrin községben megtámadtak és inzultáltak, ma délután egy óraker ki hallgatáson jelent meg a királynál, akinek előadta a mokrini eseményeket. A király kijelentette, hogy már tudomást szerzett a sajnálatos eseményről s annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy az illetékes faktorok majd megtorolják a rajta esett sérelmet.

Rendelet a kisebbségi iskolákról.

Nem érkezett meg Beeskerekre az utasítás.

Beeskerek, máj. 15.

Az egyik szuboticei napilap cikket közölt, amelyben elmondja, hogy a közoktatásügyi minisztérium rendeletet küldött a szuboticei tanfelügyelőségnek, hogy haladéktalanul összeírják a nemzeti kisebbségekhez tartozó tanulókat, megállapítsák létszámukat, a tanerők számát és kimerítő jelentést terjesszenek fel általában a nemztlány elemi iskolákról. A rendelet intenciói, mondja a lap, ismeretlenek, de a végrehajtó hatóság egyik tagja úgy nyilatkozott a lap tudósítója előtt, hogy az tisztán informatív jellegű célt szolgál és nincsen összefüggésben

semmiféle olyan rendszabállyal, amelynek éle esetleg a kisebbségek iskolái ellen fordulna. Ez a feltevés különben sem volna hejtálló, mert hisz a békeszerződések egyenesen kötelezik az államhatalmat arra, hogy a kisebbségek lakta vidéken nemzetiségi elemi iskolákat tartson fenn.

A szuboticei lap hírével kapcsolatosan érdeklődünk a beeskereki tanfelügyelőségnek az iránt, hogy megérkezett-e Beeskerekre is a kérdéses rendelet. Érdeklődésünkre kapott felvilágosítás szerint az itteni tanfelügyelőséghez nem jött meg szóban forgó utasítás, sőt ez évben egyáltalában nem is kaptak semmi olyan intézkedést, amely a kisebbségi közoktatással volna kapcsolatos. Nincs kizárva tehát, hogy a kérdéses rendelet kizárólag Bácska területére szólott.

A rákosszentmihályi gyilkosság.

Budapest, máj. 14.

A rákosszentmihályi tömeggyilkosság ügyének mai főtárgyalásán megkezdtek Kanozsay Dezső kihallgatását. Ellene az a vád, hogy Köves Gyula és Lahmanné elpusztításánál segédkezett Molnár Tóthnak.

Kanozsay kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek. Majd hosszasan elmeséli megismerkedését és viszonyát Molnár Tóthtal, hogy vásárolták meg a villát, stb., elbeszélésében azonban gondosan elkerüli a gyilkosságokat. Erre az elnök felolvastatta Kanozsay vallomását, a melyben beismeri, hogy tudott a gyilkosságokról, Köves Gyula lelövésénél és holttestének dobozba rakásánál jelen volt és hogy segédkezett Lahmanné meggyilkolásánál.

A jegyzőkönyv felolvasása után Kanozsay kijelenti, hogy ez mind szemszemzetett hazugság, mert a detektívek kényszerítették arra, hogy így valljon. Molnár Tóth őt csak azért akarja a gyilkosságba belekeverni, hogy a felelősséget megossza.

Az elnök erre szembesíti Molnár Tóthot Kanozsayval. Egy nagyon izgatott jelenetben Molnár Tóth újra röviden elmondja vallomását, kijelentve, hogy Kanozsay igenis segédkezett neki tervében. Kanozsay szemébe vágja Tóthnak:

— Hazudsz! Nem is ismertem Köves Gyulánét és Lahmannét! Nem segédkeztem a gyilkosságban.

Kanozsay után Tóth Józsefnét hallgatták ki, aki kijelenti, hogy sem a gyilkosságról, sem azok megbeszéléséről nem tud semmit. Ura ő előtt Kanozsayval sohasem tárgyalt.

A tárgyalás folyik.

Az új francia kabinet összetétele.

Páris, máj. 14.

Az Excelsior jelentése szerint az új kabinet összetételének tervezete a következő: Miniszterelnök és külügy: Briand, igazságügy: Beard, belügy: Blum, hadügy: Bourgois tábornok, tengerészet: Boineieur vagy Jacres tengernagy, pénzügy: Vincent, közoktatás: Invenell, kereskedelmi: Levasseur, közmunka: Leacheur, munkásügy: Renaudel, postaügy: Lafont, mezőgazdaság: Puis.

Megalakul a Vajdasági gyáriparosok szövetsége.

Értekezletre hívták meg a beeskereki egyesületet.

— **A „Torontál” tudósítójától.** —

Beeskerek, máj. 15.

Ismeretes, hogy a Vajdaság három felé szakadtan alakították meg a gyáriparosok külön szövetségeiket. Beeskerekben, Szuboticeán és Noviszádon. Már régebben az a terv, hogy a kisebb egyesületeket egyetlen nagy központi szövetségbe centralizálják, melynek székhelye Noviszád lenne, emellett azonban megmaradjon a szövetségek autonóm intézkedési joga is s csak szükség esetén, együttes akció esetén rendeljék alá magukat a vajdasági szervezetnek.

Értesülésünk szerint a szövetség vezetősége elhatározta, hogy a legközelebbi napokban a beeskereki, szuboticei és noviszádi szövetség kiküldöttjeit közös konferenciára hívja össze. Ezen az értekezleten, melyet Noviszádon terveznek megtartani, elsősorban kidolgozzák a centralizált vajdasági gyáriparos-szövetség alapszabályait, amely irányadóul szolgál a központi igazgatóság részére. Ezt a központi igazgatóságot a Vajdaság területén lévő gyáriparosok élére helyezik. Az egyes szövetségek hat-hat tagot delegálnak a központi igazgatóságba, melynek elnökéül Dungyerszki Gyókot szemelték ki.

Aller képes családi lapja címen új nagy amerikai szabású képes hetilap indult meg. A lap rendkívül gazdag és változatos tartalma, az élet minden részletére kiterjedő tanulságokat és felvilágosítást nyújt, pompás illusztrációkkal, érdekes olvasmányokkal. A lap első száma most jelent meg és állandóan kapható az Orient főntcai üzletében. Ára 12 dinár.

Nőiszabók figyelmébe. Az Orient-hez megérkeztek a legújabb nagy párisi divatalbumok és pedig: Facon Tailleur (60 dinár), Tailor Mode (Costumes) 60 dinár és Le chic (60 dinár).

Olimpiász

Páris. Az idegen futbalcsapatok közül elsőnek Egyiptom csapata érkezett meg. A francia olimpiai bizottság külön fogadóestélyt rendezett tiszteletükre.

Az egyiptomiak hatalmasan megtermett bronzbőrű atléták, akik összesen tizenheten vannak. Tizennégyen Alekszandria, hatan pedig Kairo klubjaiból kiválogatva.

Utánuk Amerika csapata érkezett meg, amely tizenhét tagból áll. Nagyon biznak a győzelmükben. Szerintük a futballtornát ők nyelik meg és ezzel akarják az olimpiász legnagyobb meglepetését keltetni.

Budapest. A válogató bizottság végleg eljuttatta Platkó, a barcellónai FC kapusának jelölését az olimpiai csapatba.

TÖZSDE

Május 14.

Beograd. (Zárlat.) London 355, Páris 469, Newyork 8130, Genf 1436, Milánó 45963, Prága 23970, Wien 6114, Amsterdam 3635, Bruxelles 393.

Zürich. (Zárlat.) Berlin 132, Budapest 60069, Newyork 564 és háromnegyed, Milánó 2515, Prága 1655, Wien 0007945, Szófia 410, Bukarest 285, Beograd 695, London 2468, Páris 3280.

Budapest. (Zárlat.) A devizaközpont hivatalos árfolyamai. Beograd, dinár 1960—1095, Milánó, lira 3840—3960, Páris, frank 5010—5170, Wien 12155—12275, Napoleon 306000, takarékkorona 128.

Az értékpapírpiaac

Árak 1000 koronákban — Zárójelben a legutóbbi záró árfolyamok.)

Angol-Magyar	(77)	72
Magyar Ált. Hitel	(675)	662
Pesti Magy. Keresk.	(1500)	1445
Pesti Hazai	(4725)	4580
Hermes váltóüzlet	(67)	63
Salgótarjáni	(735)	695
Rimamurányi	(158)	146
Égisz	(49)	43
Dél cukor	(635)	600
Horvát cukor	(1300)	1300

Hogy ép maradjon száj, gége, fog,
Hogy pusztuljanak a bacillusok,
Odol kell!

Mélyebben az ok!

Városi rendőrség Velikibeckerek.
4114/924. szám. 955

Hirdetmény.

Felhívtnak mindazok, akik a Béga-folyó áradása folytán károsodtak, hogy folyó évi május hó 18-ikáig jelentkezzenek a kár nagysága és a szükséges adatok felvétele céljából.

Velikibeckerek, 1924. évi május hó 9-én.

A rendőrkapitány helyett:
Neven Dimitrijevitj,
alkapitány.

Oglas.

Opštinsko poglavarstvo u Nakovo prodavaće 27. maja pre podne u 9 časova kod opštinske kuće na javnoj dražbi 2 pastuva za priplod, pastuvi su 7—8 godine stari, i od crne i višnjaste mrke boje.

Opštinsko poglavarstvo.

Hirdetmény.

F. hó 27-én délelőtt 9 órakor a község tulajdonát képező 2 darab 7—8 éves fekete és megypej színű Nonius származású mén nyilvános árverésen el fog adatni a község-házánál.

Nakovo község előjárósága.

Két csikó elveszett!

Folyó hó 6-án Begejszvetidjuradj községből 2 csikó elszaladt és azóta nem kerültek meg. Mindkettő kanca, egyik 1 éves, világos barna, 3 fehér lábbal; a másik 2 éves, sötét barna kanca, jegy nélkül. Feltalálásuk esetén kérek értesítést.

ZACHARIÁS JÁNOS, Begejszvetidjuradj.

Május hó 15-étől kezdve

megnyilt az uszoda.

A bérletbeiratások május 15-étől június 1-ig eszközölhetők az uszoda helyiségében. — **Fürdőrend:** Reggel 6—11 óráig nők, 11 órától estig férfiak és nők részére. — A **szövetkezeti tagok** (köztisztviselők) kedvezményben részesülnek, mely jegyek az uszoda pénztáránál átvehetők. Szíves pártfogást kérnek a **Fischer Testvérek**.

Egy

956

SZÜRETELŐKÁD

olesón eladó.

Cím: Léva né üzetében a főpostával szemben és a kiadóhivatalban

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a nagyhid mellett levő férfiszabóműhelyemet május 1-től, a magas bér miatt, saját házamba, Jurancs-utca 42. sz alá helyeztem át, hol ezentul jutányos ár mellett a legdivatosabb öltönyök készítését elvállalom. Kész öltönyöket raktáron tartok. Továbbá veszek használt ruhákat, melyeket kijavítva eladok.

Tisztelettel

Kocsis E., férfiszabó.

Egy sarokház hely, mely üzletnek vagy vendéglőnek alkalmas, eladó. 863

Darabos mész ismét érkezett!

Beocsini portlandcement, surlahomok, stukaturnád, alab. gipsz, elszigetelőlemez, fedőlemez, „Grozit“-lemez, kavics, cementlapok, márványlapok, lépcsők, csövek, valyuk raktáron.

Özv. Guttman Jakabné és Fiai Velikibeckerek

Ha Ön azt akarja, hogy szolidan és ilesón legyen kiszolgálva, úgy látogassa meg a régen ismert

Spira Hermann

céget Velikibeckerek, Aleksandrova u., ahol elsörangú varrogepeket és kerékpárokat talál. Ugyanott arany- és ezüstáru, valamint arany- és ezüstörasztárszükségletet is fedezheti.

945

Javitóműhely.

Polgármesteri hivatal Velikibeckerek.

Hirdetmény.

A városi vágóhidnak nagyobb mennyiségű természetes jége van, amelyet el fog adni. Az eladás a vágóhidnál történik s kívánatra házhoz is lesz szállítva.

A jég ára a vágóhidnál kilogrammonként 1 dinár, házhoz szállítva 1 dinár 20 para. A jég reggelenként 6—8 óráig adatik ki. Velikibeckerek, 1924 május hó 3-án. A. Zamiatovity, vágóhídi igazgató. Velikibeckerek, 1924 május hó 8-ikán.

Aleksity, polgármester.

Amerikai kivándorlók részére!

Egy nagyobb északamerikai földterület adatik el. Ezen terület felszerelhető egy Jugoszláviában levő kisebb földterülettel is. Az Észak-amerikában levő földterület nagyon alkalmas különösen amerikai módszer szerinti állattenyésztésre és jövedelmező is.

Az érdeklődők forduljanak szóbeli felvilágosításért dr. Milos I. Vlahovic staribecseji ügyvédhez, írásbeli felvilágosításért pedig dr. M. Jemersity ügyvédhez Zagreb, Trenkova u. 10.

FŐMOLNÁRT,

aki ért a fehér kereskedelmi örléshez, több évi gyakorlattal és jó bizonyítványokkal rendelkezik, keres azonnali belépésre nagyobb malom. Ajánlatok fizetési igények feltüntetésével a „POSAVINA“ múmalomhoz SISAK intézendők. 948

Telefonszám 21. Alapított 1846.

Pleitz Fer. Pál
Veliki Bečkerek, Obiliceva (Zapovij) u. 1. sz.
Könyvnyomdája

Nyomatványok modern kivitelben. Lapkiadás. Nyomatványraktár. Tömöntöde. Könyvkötészet. Ruggyantabélyeggyártás.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál, Veliki Bečkerek.

Kiadja Pleitz Fer. Pál